

Nemzeti Társalkodó.

November' 3-dik' napján 1832.

A' három Politikai Rendszerekről, honnyi tapasztalás szerént.

Difficile est — non scribere. —

Meglepő örömmel olvasá az alólírtt, Nemzeti Társalkodónk' e' fél esztendei 10-ik számu darabjában a' három különböző Politikai Rendszereknek Pölitz szerénti szabad közlését, azon okból különösebben, mivel a' polgári élet' czélarányos kifejlödhetését tárgyazo ideáknak kis Hazánkra is már elhatott árja, csaknem elmúlhatatlanná láttatott tenni azon vezér elevek tisztába hozatalát, melyek a' politikai ébredezés' karakterét, arányát elhatározzák. —

Mindennek szivén fekszik Hazája 's Hazafijai sorsa, vagy magáért önszeretethöl, vagy az Egészért hazafiu 's emberbaráti indulatból; akarná ennél fogva sokszor a' a' legjobbat — de minthogy az akarat subjectiv és objectiv jósága az esméretek tisztaságától nagymértékben függ, — a' célra vezető esméretek hijánossága a' felvilágosítást nálunk még szükségessé teszi. — Köz

megeszméréssel tartozik tehát Honnyunk' olvasó-közönsége a' nagy érdemű szerkeztető úrnak az érdekllett politikai Rendszerek közléséért, a' mennyiben a' politikai nagyobb világ társalkodása legnagyobb fontosságu tárgya főbb vonásai előterjesztése által, minden olvasó honnfinak alkalmatosságot nyújta annak általlátására, hogy azon észre sem véve munkálódott rugók melyek eddigi honnyi állását, gondolatai cselekedetei tekintetében meghatározták, a' Rendszerek melyikébe tartoznak, 's éppen azért hol gyökereznek, hová visznek?

Nemzeti Társalkodónk' azon belső alkotatásához képest, melynél fogva az két úton halad elő rendeltetése szép célja felé, a' mennyiben vagy olyan igazságokat közöl melyek magokban véve közbecsüek, 's mint józan okosság' kijelentései a' közértelmesség vehiculumai; vagy olyanokat melyek szeretett Hazánk állásával való szorosabb egybekötetéseknél fogva honnyi karakterrel bírnak, 's mint a' köz becsü igazságoknak Honnyunkra vitt alkalmaztatásai, a' Nemzetiség kifejlődésének előmozdítóji: e' jelen észrevételek közlője, a' politikai Rendszerek érdekllett közlését az első nézés pontjából tekintvén, a' második útat választja, 's a' Nemzeti Társalkodó rendeltetéséhez szorosabban ragaszkodva, ugyanazon politikai Rendszerek eleveinek honnyi tapasztalásból meritett előterjesztését, a' Nemzeti kifejlődés eszközévé szenteli. Célja a' közlőnek a' köz jó előmozdi-

tását; vagy is az egyesülést könnyebbíteni, még pedig a' divergens arányt tartó hazafiúi munkásságok rugójinak felfedzése által, — 's éppen azért méltán számot tarthat a' nagy érdemű olvasó közönség semmi mellékes czélokat nem sejdíthető-türelmes helybenhagyására.

Azon nagy változásnak melyet a' legújabb idő szelleme szült az európai státusok nagy familiájában, nem lehet befolyással nem lenni Honnyunkra is. A' külön nemzeteket egyben foglaló emberiség kötelei szorosabbakká levének; a' nemzeti együttérzés észrevehetőleg kezdé magát kinyilatkoztatni; az idegen, polgári értelemben is, felebarátunkká vált, 's sorsa, a' részvétel érzésén kívül; önnön sorsunkról való elmélkedésre is izgata. A' polgári Társaság valóságáról, rendeltetéséről való gondolatok' fejledező közönségsége önként szülé a' honny közjáváat elemozdító eszközökről való gondolatokat; 's fejtegetni kezdé a' hazafiuság' eddig elé szunyadozni látszat szikráját. — A' dolgok' ilyen állásában; minthogy a' közértelem (tudva lévő organumai hijánossága miatt), csak az egyes személyekben és általak nyilatkoztathatta ki magát; avagy lehet e' csudálkozni azon, hogy a' gondolat és akaratbeli azon *Egység*, mely egy szép jövőjével bátor lépésekkel szembe sietni kész nemzet reményeinek egyedülvaló kezessége, még elé nem állhatott? kivált ha meggondoljuk azt, hogy

minden bármi közönségességgel bíró igazság is, a' cselekvés mezejében különösön, az azt való személy individualitása bélyegét hordozza, 's éppen azért közhitelüvé ritkán vagy soha sem válhat, a' hiúsággal fájdalom többnyire párosított Énség' szinte meggyőzhetetlen akadályai miatt. Politikai ébredésünk' Rendszere ennél fogva bizonyos karaktert nem válthatott, 's legfeljebb csak is annyit mondhatni e' részben, hogy a' közdolgok folyásából nem, vagy igenlegesen résztvévő hazafi társaink közül, némelyek az egyik, mások a' másik politikai Rendszer' zászlója alá láttatnak tartozni.

Mint hogy azonban csak a' gondolat és akaratbeli Egyesülés kézzelfogható titka az, a' miből nemcsak hihetőleg, hanem bizonyoson is kifejlődik a' nemzeti dicsőség: lássuk minél rövidebben azon alapvonásokat melyek a' külön politikai Rendszerek vallójit nálunk karakterizálják, hogy így kitűnjék azon út mely egyedül vezet a' célhoz, 's azon kevesek érdeme a' kik azon ha nem *haladhatnak* is, legalább *állanak* egy kedvezőbb időpont használhatása reménysége alatt, a' hiúság és Énség gyanujától menten.

Ezeknek előre lett bocsátása után már a' mi illeti: I-ör *A' Reactio Rendszerét*, mert ez a' közdolgok folyásából részt venni látszó hazafiakból álló Haza oszlopának széles kiterjedésü, 's ennél fogva a' mechanica törvényi szerint is bajoson mozdítható basissa. Az ezen Rendszer' alapállításait több

vagy kevesebb öntudással valló hazafiak vagy olyanok, a' kik egyáltalában a' jónak tökéletesnek mértékét a' régiségből veszik, a' minél régibbet annál jobbnak tartva, 's éppen azért inkább hátra mint eléfelé sietnek; vagy olyanok, a' kik a' Jelen szűk határai közt magokat lelki és testi képpen úgy lelánczólva érzik és mutatják, hogy sem előre sem hátra mozdúlni nem akarnak, 's a' kik ennél fogva igen helyesen *veszteglőknek* neveztetethetnek. Mind két rendbéliek historiai alapon nyúgosznak; a' lelkiekre is fájdalom kiterjedett testi nehézség törvényeihez híven. A' mi illeti

1-ör az *első rendbelieket*: ezeknek száma Honnyunk nagy szerencséjére kevesebb mint gondolnók, 's azon kevesek is ha eltölt setétebb századink történetei több oldalú vizsgálatajába; méjebben belé ereszkedni nem átalják, által fogják látni lelkes Széchenyink azon állításának igasságát; hogy Nemzetünk politikai létele' bölcsőjében, annak gyermek kora feltalálható, 's hogy azt férfi-megért kornak venni nemcsak a' dolog természetével ellenkező, hanem nevetséges is. Eleve-nitsük csak meg azon eltölt idők emlékezetét, melyek véres betűkkel vannak feljegyezve évkönyveinkbe; egy előbb Nomád életünkhől kivetkezve, Nemzetiségünket, lakhelyünket vívtuk-ki; Magyar Királyink alatt a' nagyobb Egésznek nem alkotó részei hanem csaknem eszközei valánk, 's a' szüntelen tartó véres háboruk alatt Zsoldosok; Nem-

zeti Fejedelmeink alatt nemzeti függetlenségünk csak képzelt, a' Török 's más idegenek kényszeréni befolyásának játéka, a' belső visszavonásoknak borzasztó theatruma volt. Summázzuk azon időpontokat melyek a' külső visszavonások, háborúk belső veszedelmeitől szabadok voltak, nemde a' kapott sebek kötözésire alig elégségesek. — Ilyen időkből, ilyen környülállások közt a' személyes és nemzeti kifejlődést előmozdító igazságok, intézetek, állandó virágzásra szert nem tehetek, a' köz értelmesség erőre nem kaphatott; 's ha hódoló tisztelettel emlékezünk is a' személyes érdem azon tündöklő példájira melyek azoknak folyamata alatt századink sötétségét olykor megvilágosították, nem tekinthetjük mindazonáltal azokat nemzeti dicsőségünk délpontjainak. Visgáljuk bár meg régibb törvénykönyveinket, mutatnak é azok arra hogy Nemzetünk magáról 's jövődjéről gondolkozott volna? A' ragadozók, lopók, ember- és perestársaikat meggyilkolók, hatalmaskodók, haza- és felségsértők ellen hozott törvényink szerfeletti keménysége nemde arra mutat é, hogy a' szüntelen tartó fegyverforgatás között megedzett akarat nem bírhatott azon önkéntes hajlékonysággal, melyet a' törvényeknek való engedelmesség megkíván. Valyon a' külső ellenség ellen vitézül oltalmazott bírtok, az egymást elnyomni törekedő szakadások mászkálódásai között, bírt é azzal a' bátorsággal mely a' személyes és nemzeti jóllétnek elmúlhatatlan feltétele, nem

de sokszor a' birtokos élte' elvesztése, jók szerzése' törvényes eszközének nézetett? A' megvettetésben sinlődött városi rend' és az ön személyesség jusaitól megfosztott rabszolgák (jobbágyok) kezei között, fejlődhetett é a' nemzeti szorgalom, gazdaság? A' birtokosságnak csupán a' szüntelen katonáskodó rendszerre lett szorítása előmozdító befolyással lehetett é e' részben?

De talán ez volt azon időkben más nemzetek sorsa is; 's miként esik még is hogy azok most irigylésre méltó magasságban állanak felettünk? Ha a' mostan virágzó nemzetek kifejlődésének historiáját megtekintjük, úgy találjuk hogy azok nemzeti lételeket rendszerént katonai vitézség által alapositva, minekutána a' népek familiájában mostani helyeket elfoglalták, béléptek a' polgári erény kifejlődése szakaszába, 's azonnal a' köz értelmesség fejtésében, a' nemzeti szorgalom élesztésében 's az ezeket tárgyazó intézetek alkotásában foglalatoskodtak, az erkölcsi erő minél magassabb gradusára törekedvén építeni állandó dicsőségeket. — Mi is kivittuk nemzetiségünket, hervadhatatlan babér díszesiti hőseink vitéz fegyvereit, a' kereszténység oltalma kétségbe hozhatatlan kevélysége régibb historiánknek; de már a' csupa katonai vitézség pályája bé van végezve, ősi fegyvereink csendesesen függének alvó szobáinkban; a' civilisatio végetlén pályája nyílt meg előttünk, a' külső tekintettel párosított belső boldogság czélja már törekedésinknek.

Új a' pálya, még csak kezdetén állunk, megelőztetve azon nemzetektől melyekkel mérkezni hajdon könnyü dolognak tartók, nem hátra, hanem előfelé kell tekintenünk. A' felserdült ifjú kor a' gyermekkori polákból ki nőtt, a' nyolcz századok tapasztalásai által eléggé meggazdagúlhatott Nemzet, ősei szakállával kaczagányával, szelidebb erkölcsseit szokásait már többé fel nem cserélheti. A' dolgok merőben új rende az elavúlt idők' rendszabásait el nem fogadhatja, az elmúlt a' jelennek egyedül való sinórmértéke többé nem lehet.

2-or A' mi a' *másodrendbelieket* vagy is a' *veszteglőket* illeti: ezek aviticalis jószágaik csendes birtokában az elmúlt tanuságival, a' jövő reményeivel semmit sem gondolva, kényelmesen (commode) töltik napjaikat, 's valamint őseink érdemei által szerzett vagyonaikat, úgy a' köztársasági polgári állást is örökségnek tekintvén, azt mint szent fidei commissumot, minden változás 's még a' javítás ellen is hiven megőrizve kívánják a' késő maradéknak birtokába juttatni; mert azt meg nem foghatják, vagy talán megfogni nem sem akarják, hogy azok a' kiktől oly szép és oly ingyen jövedelmező jók szállottak, ne lettek volna egyszerűsmind a' legbölcsebbek is azon rendszközöknek állandó és örökös meghatározására; melyektől függ a' Nemzet csupa lételetől elválhatatlannak vélt dicsősége. Ez az oka hogy minden czélarányos változtatást támogató alap

erősségek' győzni szokott ereje ellen, bédugják füleiket, nemcsak, hanem egyszersmind azokat dicső Eleink kisebbitésének, érdemeik meg nem esmérésének, egyszóval azok iránt tartozó haládatosság megtagadásának, 's éppen azért kárhozatos véteknek kiáltják; — valyon őseink ezen bálványi tiszteletben való tartása megett, nem rejtezik é valami, a' mi az idő szellemére való ügyelést még amannál is hatalmasabban gátolja? mert hiszem dicső emlékezetű Eleink vitézsége 's az ez által okozott nemzeti hírünk, munkára mutat, a' lelki és testi erők foglalatoskodtatására, a' kiket tehát csak hasonló cselekedetek által lehetne tisztelni méltábban; ők megtették mindazt valamit az akkori idők szerént megtehettek, veszteglőink valyon nyomdokaikat követik é akkor, mikor még akarni sem akarnak? Egyébnek kell lappangani az ősi tisztelet köpenyége alatt, 's valyon mi lehet az?

Minden erőnek, légyen az testi vagy lelki, edzője élesítője a' munkáldoktatás, 's ennek hiányát nyomban követi az eltompulás. Ezen eltompulásból önként következik az esméretek szűk volta, mely ismét szerző oka a' jóra intézett akarat fogyatkozásának. Mihelyt a' lélek, magassabb ideájira fel nem emelkedhetik, öszverogyik a' testiség terhe alatt az erkölcsi természet, 's meghomályosodván vagy szinte el is enyészvén az emberi rendeltetés felemelő képzele, a' létel egész öntudása csak a' külső dolgok általi izgat-

tatássá válik; az erkölcsi végzetetlen tökéletesedés szép célját a testiség ingereinek kielégítését, sürgető vágyok váltják fel; — egyszerűen az örökkévalóságra teremtett ember a jelen szűk határai között szorított állati életet él. De minthogy, a lelki méret őt állandó érzése nem nyugszik, a rendeltetéséről elfelejtkezett földi létel gondjai 's részegítő gyönyörűségeitől elborítottatva is, felémeli olykor vádoló szózatját, 's a téhetetlenség leverő öntudása az ön megcsalódás menedékét keresi, a képzelt erő palástja alá rejtve el a gyengeség szégyenét. Imé rövid magyarázatja őseink bálvány-imádása megé rejtett 's mozdulni nem akaró veszteglésünknek. —

Miveljük csak czélarányosan lelkünk szép tehetségeit, ébreszszük fel az önbecsülés önértés nemes értékeit, rendeltetésünk felséges volta bájos képben fog előnkbe tűnni, 's által fogjuk látni hogy a szüntelen előre intézett haladás az, mely a tökéletesre törekedő lélek szomját kielégíti. Csak a szabad akarat tal felruházott ön-személyesség józan képzetéből formálódhatván ki a társasági élet valódi képze, mihelyt önmagunkat igazán eszmerni és értetni megtanuljuk; által fogjuk látni, hogy annak mint az emberiség célja elérhetése egyedül való eszközének, a tökéletesülés pályáján előre kell haladni; valyon azon nemzetek, melyek csak száz esztendővel ezelőtt a civilisationnak csak nem azon, 's szinte még alsóbb grádusán állottak, mint mi, mi által eszközlék jóllétek a-

zon virágzását; melyet a' külső tekintettel párosított belső boldogság dicsőít? nem de eldödeiktől örökség szerént kapott előítéleteik levetkezése; az emberiség jusai megismerése, tiszteletben tartása, a' tudományok művelése; a' fogyatozások czélarányos kipótlása által, 's azon fáradohatatlan igyekezet által melynek czélja vala az addig még csak nem is esmért mesterségi ügyesség segedelmével kinyitni az élet örömei újabb megújabb forrásait, 's használni azon számtalan jótéteményeket; melyekkel a' bölcs Teremtő oly gazdagon ruházta-fel a' természetet, és a' melyek addig esmeretlen használatlan heverének. Kövessük a' boldogabb nemzetek hivogató példáját, használjuk a' jóllétel általak felfedezett eszközeit; 's azonnal által fogjuk látni, hogy önnön hasznunk szembetünő öregbedése lesz jutalma veszteglő szunnyadozásunkból lett felébredésünknek. A' Teremtő kiapadbatatlan kincsekkel áldotta-meg szeretett hazánkat, nagyobb része ezeknek esmeretink fogyatozása; akaratumk hijánossága miatt használatlan hever: fordítsuk azókat önmagunk, 's hazafitársaink boldogítására, el nem felejtve azt hogy a' jóllétel minél kiterjedtebb közönségessége lehet csak legbizonyosabb előmozdítója bátorságosítója a' személyes boldogságnak. De hogy ezt elérhessük; kezdjünk akarni; mert hogy a' jelenkor fogyatozásai nem képzeltek, lelkes Széchenyink Hitele, 's Világa kétségbehozhatatlan erősségekkel bizonyítá-bé. — Egy lelkes hazafi

tettel bizonyított szózata, testvér magyar hazánk ébredező fijaiban, az ön és honyvisgálat szikráját feleleveníté, 's azonnal pirosítani kezdé a' nemzetiség szép jövődjének hajnala, melynek kezessei már is a' közjó iránt lelkesedő hazafiak számának szembetűnő öregbedése, a' nemzetiség palladiumának a' honyi nyelvnek csak nem hitelt feljülmúló tökéletesülése, az ennek virágzását, 's az eddig szakadozott volta miatt önereje esméretére szert nem tehetett nemzet egyesülését eszközölő bátorságosító intézetek alapítása, egy szóval az ébredező nemzeti életnek új és eddig elé nem esmért elevensége, mely különösen abban mütatta-ki magát, hogy az eddig elé erinthatetlennek tartott polgári alkotmány, országos visgálat, 's az idő szelleméhez alkalmaztatott jobbitás tárgyává vált. Ugyan véreink hivatató példája aránt érzéketlenek maradnánk é? midőn származatunk 's régibb történetünk ugyanazonsága, polgári és physical helyhezetünk hasonlatosolta, nemzeti szellemünk testvérsége, elannyira láttatik akaratumk ellen is meggyőzni a' felől, hogy a' két szomszéd magyar haza minél szorosabb egybeköttetése adhat csak állandó virágzást azon nagy familiának, mely ásiái eredetiségénél fogva a' szomszéd népekre nézve mind eddig idegennek marada.

A' jelenbe oly sok időnkig makacson ragaszkodott szomszéd Törökország híven tükörözi azon nemzet sorsát, mely ősi előitéletei árnyékában dagályos önhittséggel szunnya-

doz. Ennek belső jólléte, külső tekintete lehet é kívánatos, veszteglőink ítélete szerint is, akkor, a' midőn magok is állallátják hogy az egészek tengése csak a' szomszéd népek egymás hatalma féltékenységének ajándéka. Ha eldődeink veszteglőink példája szerint, jövendőjokről gondolkodni nem akarva jelenvalójakat kívánták volna megörökösíteni, valyon nem volna é sorsunk hasonló napkeleti szomszédink még szánakodásra is alig méltóztatott sorsához, mind a' mellett is hogy hosszas álmok utáni ébredéseknek még ők is kezdik már némű-némű bizonyságait adni. — Ha őseink, kezeiket öszvedugva, vérek hullásával szerzett érdemeik által, jószágaik birtokára sem kívántak volna szert tenni, a' meglévőkkel mozdúlhatatlanul megelégedve, valyon veszteglő maradékiknak volna é módjuk kényelmesen tölteni napjaikat? Bár ennek meggondolása ébreszsze-fel a' haza veszteglő fíjait, avagy csak annyira, hogy valamint rólok eleik az akkori, ők is maradékaikról a' mostani idő intéseihez, kívánságaihoz képest gondolkozzanak. —

(folytatása következik).

Páris és Philadelphia.

A' mi Páris Európára, az Philadelphia Amérikára nézve. Mindenütt az ő tónussok uralkodik. Páris a' mindenféle jó ízlések lak-

helye; Philadelphia menedékét (ad a' másu-
 nan kiűzött jónak, szépnek, és nagynak is.
 Párisban mindent fainitnak; a' mesterségek
 naponként tökéletesednek. Philadelphiában,
 a' cél mindenben az egyszerűség, a' mester-
 ségekben a' haszon. Párisban az erkölcsök
 szelidek; Philadelphiában tiszták, és fedhe-
 tetlenek. A' párisiak barátságosok; a' phila-
 delphiabéliek egyenes karakterűek; Phila-
 delphiában nincs politzáj, a' rend még is za-
 vartalan. Franciaország ellenére van, a' rab-
 szolgaságnak; Északamerika azt már régen
 eltörölte. A' francia oly érzékeny becsüle-
 tére nézve, hogy később lenne meghalni
 mint hazudni; a' pensylvánus annyira virtus
 tisztelő, hogy a' hazugságot még másban is
 halálra méltó bűnnek ítéli. Párisban a' sze-
 gények és gazdagok egyaránt vadásznak a'
 gyönyörüségeket; Philadelphiában nincs sem
 gazdag, sem szegény, minden ember magát
 jólbíró, 's azért mindenik gyönyörüséggel is
 él. A' francia mindenen nevet; a' pensyl-
 vánusnak minden mosolyog. Párisban a' gyö-
 nyörőség, Philadelphiában a' boldogság' kar-
 jai közt képzeli magát lenni az idegen.

Ez a' boldogság, azt mondja Rábin, az
 emberi jusokra épült constitutio gyümölcse,
 mellyel kár, hogy az ámerikaiak, rövid éle-
 tek miatt olyan kevés ideig élhetnek. Ezen
 megjegyzésre ő a' sírkövek útasítása után
 jött. A' philadelphiai temetőben 'nyúgvok'
 nagyobb része 40 esztendő korában halt-meg;
 kevesen értek 60 esztendőt, egy sem 70t. A'

szépnem 20 esztendőös korában már hervadozásra hajlik; 25 esztendőös korában vénséget ért. Ha a' sírkövek igazat mondanak, ennyi kiterjedésű élet, jónak igenkevés; rossznak igensok.

Ez előtt 22 esztendővel tétetett az említett két város öszvehasznítása. Csak ezen két tized alatt is, mind a' kettőben felszámíthatatlan változások, és béláthatatlan előhaladások történtek. Egyik sem az ma, a' mi volt akkor. Északámérika minden tizedben egész századot halad elő. A' Mexiko, és Peru aranyainál többet érő kincscsel gazdagítja Európánkat. A' politikus és historikus előtt érdemes tárgy lehetne: azon fiatal status erkölcsi ereje' példás nevedésének igazi okait megvizsgálni. —

M. K.

Olaszországi koldusok.

Olaszországban a' koldulás, mint a' kötelentánczolás, egy hoszas előgyakorlás, és maga sanyargatás által szerzett mesterség. A' ki erre nézve oskoláját még gyenge ifjúságában el nem kezdi, mesterségét kevésre viheti. A' testen és lelken való rendkívüli uralkodás, s mind kettőnek példátlan hajlékony-sága kívántatik arra, hogy sokszor, egy éptestű és egészségű ember, a' legkegyetlenebb nyavalyatörésnek tettetett rángatózásait, földön vergődve, órákig ki tudja állani. Milyen

vad-elszántság nem kívántatik-meg, ilyeneket szenvedhetni-el, egy néhány nyomorúlt fillérért. Az ilyen míg mesterségében remekelhet, sokszor elegyíti magát az igazi sánták, vakok, görbék, 's más istennyomorékjai közzé, megtudni azt: ha sok hijja van é még mesterségének? —

Florencziában a' koldusoknak, mint a' rendes mesterembereknek, czéhok, és törvényeik voltak, a' régibb időkben.

Nem példa nélküli dolog hogy az olasz koldus félszégességétől, mint könnyü élete kútfejétől, akarmely ajánlás mellett sem szeretne megválni. Ha könyörületességből valaki meggyógyítását igérné, kész lenne vakmerően megvetni. Míg azon szerencsétlen hittől: hogy a' test sanyargatása érdem, az olasz meg nem menekszik, a' csalárd koldusok mestersége sírjába nem dől: mert valamíg az a' félszeg idea pártfogoltatik, a' korhelséget segítő könyörülők mindég fognak találatni.

Olaszországnak minden nagyobb városiban találkoznak olyan koldusok is, kik valamely ügyességekkel magokat, a' czéh több tagjai felett, meg tudják különböztetni. Irják hogy Rómának Condotti nevü utszájában nem régiben egy ősz koldus szokott földön fetrengve kiabálni; ki szerencsétlensége után oly jól találta magát, hogy minden esztendőben egyszer, neve napján, czéhos társainak, gazdag vendégséget szokott adni.